

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 października 2025 r.

w sprawie B.J.

skazanego z art. 157 § 1 pkt 2 k.k. i in.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 29 kwietnia 2025 r., sygn. akt II AKa 29/25 utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Siedlcach z 23 października 2024 r., sygn. akt II K 28/24

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 października 2024 r., sygn. akt II K 28/24, Sąd Okręgowy w Siedlcach uznał B.J. za winnego dokonania czynów z pkt. I i II aktu oskarżenia i za te czyny na podstawie odpowiednio art. 157 § 2 k.k. i art. 156 § 1 pkt 2 k.k. wymierzył mu kary 3 miesięcy i 4 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł względem B.J. na rzecz pokrzywdzonego M.M. kwotę 10 000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia za wyrządzoną krzywdę. Dodatkowo w ramach czynu zarzuconego mu w punkcie III aktu oskarżenia uznał go za winnego tego, że w nocy z 28 na 29 października 2023 roku w miejscowości H., gm. H., pow.

m., województwo [...], zabrał w celu przywłaszczenia telefon komórkowy S. o wartości 550 złotych na szkodę M.M., to jest dokonania czynu wyczerpującego znamiona wykroczenia z art. 119 § 1 k.w. i za ten czyn na podstawie art. 119 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 800 zł, a na podstawie art. 119 § 4 k.w. orzekł wobec oskarżonego obowiązek zapłaty na rzecz pokrzywdzonego M.M. kwoty 550 zł tytułem zwrotu równowartości ukradzionego mienia. B.J. został również uznany winnym dokonania czynu z punktu IV aktu oskarżenia i za ten czyn na podstawie art. 245 k.k. wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. sąd połączył orzeczone wobec B.J. jednostkowe kary pozbawienia wolności i orzekł karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od wyroku złożył obrońca B.J., zarzucając rozstrzygnięciu m.in.:

- bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań świadka W.I. lekarza chirurga z Szpitala Specjalistycznego w W. - na okoliczność przyczyn założenia pokrzywdzonemu M.M. podczas leczenia 29 października 2023 r. drenażu ssącego lewej jamy opłucnowej,

1. bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z kompleksowej opinii biegłych lekarzy z chirurgii i neurochirurgii na okoliczność określenia rodzaju i kategorii obrażeń M.M., które to uchybienie miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku z uwagi na fakt, iż sąd pierwszej instancji poczynił ustalenia taktyczne co do mechanizmu powstania obrażeń ciała pokrzywdzonej K.D. w oparciu o pisemną opinię biegłego lekarza chirurga J.K. z 17 listopada 2023 r. oraz ustalenia faktyczne co do kategorii obrażeń ciała pokrzywdzonego M.M. w oparciu o pisemną opinię biegłego lekarza chirurga J.K. z 22 grudnia 2023 r. oraz opinię pisemną i ustną uzupełniającą biegłej z zakresu neurologii T.Ł., w sytuacji gdy przedmiotowe opinie - jako niepełne i niejasne w rozumieniu art. 201 k.p.k. - nie mogły stanowić pełnoprawnych dowodów w sprawie,
2. bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z pisemnej opinii innego lekarza chirurga w celu wypowiedzenia się co do kategorii i mechanizmu powstania obrażeń ciała pokrzywdzonej K.D., w szczególności czy obrażenia te powstały podczas zdarzenia opisanego w

zarzucie I aktu oskarżenia, a jeśli tak to jaki był mechanizm ich powstania: czy obrażenia te mogły powstać w innym czasie i w mechanizmie biernym, które to uchybienie miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku z uwagi na fakt, iż sąd I instancji poczynił ustalenia faktyczne sprawy co do mechanizmu powstania obrażeń ciała pokrzywdzonej K.D. w oparciu pisemną opinię biegłego lekarza chirurga J.K. z 17 listopada 2023 r., w sytuacji gdy przedmiotowa opinia jako niepełna - nie mogła stanowić pełnoprawnego dowodu w sprawie,

3. bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z pisemnej opinii 2 biegłych lekarzy psychiatrów i biegłego psychologa w celu wypowiedzenia się odnośnie stanu emocjonalnego oskarżonego B.J. w chwili popełnienia zarzuconych mu czynów z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. oraz art. 157 § 2 k.k., które to uchybienie miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze z uwagi na fakt, iż zaniechanie przeprowadzenia powyższego dowodu uniemożliwiło oskarżonemu wykazanie (a sądowi I instancji rozważenie) ustawowych okoliczności łagodzących wymienionych w art. 53 § 2b pkt 2 i 3 k.k. mających wpływ na rodzaj i wysokość kar jednostkowych za czyny przypisane oskarżonemu w punktach I i II wyroku, a mianowicie popełnienia przez oskarżonego przestępstw pod wpływem gniewu lub wzburzenia usprawiedliwionych okolicznościami zdarzenia, a także popełnienia przez oskarżonego przestępstw w reakcji na nagłą sytuację, której prawidłowa ocena była istotnie utrudniona z uwagi na okoliczności osobiste, zakres wiedzy lub doświadczenia życiowego sprawcy,
4. obrazę przepisów postępowania, a mianowicie: art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k. poprzez: nienależyte rozważenie treści dowodów w postaci zeznań świadków A.W. i K.G. (co w konsekwencji doprowadziło do dowolnej i błędnej oceny na str. 6 uzasadnienia wyroku, iż dowody te nie miały istotnego znaczenia dla rekonstrukcji stanu faktycznego sprawy) oraz nienależyte i pobieżne rozważenie treści zeznań pokrzywdzonej K.D. w zestawieniu z dowodami postaci wyjaśnień oskarżonego B.J., zeznań świadków S.Z., G.D., M.M., D.D., A.W., M.K., które to uchybienie miało

wpływ na treść zaskarżonego wyroku z uwagi na fakt, iż sąd I instancji poczynił ustalenia faktyczne sprawy w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I wyroku na podstawie uznanych za wiarygodne zeznań pokrzywdzonej K.D. co do mechanizmu i czasu powstania obrażeń ciała ujawnionych u niej przez Policję 30 października 2023 r., w sytuacji gdy zeznania pokrzywdzonej w tym zakresie nie znajdowały potwierdzenia w zeznaniach ww. świadków;

5. rażącą niewspółmierność kar jednostkowych orzeczonych wobec oskarżonego za czyny przypisane mu w wyroku poprzez ustalenie rodzaju i wymiaru tych kar w sposób nieuwzględniający sądowych dyrektyw wymiaru kar określonych w art. 53 k.k. i art. 58 § 1 k.k. oraz kary łącznej wymierzonych oskarżonemu, a rodzajem i wysokością kar jednostkowych i łącznej jakie winny być wymierzone oskarżonemu w oparciu o kryteria ustalone w orzecznictwie oraz poglądach doktryny.

Wyrokiem z 29 kwietnia 2025 r., sygn. akt II AKa 29/25, Sąd Apelacyjny w Lublinie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wyroku wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia rażące naruszenie przez sąd II instancji przepisów prawa procesowego, a mianowicie:

1. art. 6, 167 i 170 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez bezpodstawne oddalenie przez sąd II instancji (jako nie mającego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy) wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka lekarza chirurga W.I. na okoliczność przyczyn założenia pokrzywdzonemu M.M. podczas pobytu na leczeniu szpitalnym drenażu ssącego lewej jamy opłucnowej (w szczególności w celu ustalenia, czy zabieg ten miał jedynie charakter profilaktyczny wobec powzięcia przez personel medyczny informacji, że „sprawa jest prokuratorska” (k-627-628), które to uchybienie miało istotny wpływ na treść orzeczenia z uwagi na fakt, że pozbawiło oskarżonego możliwości wykazania, iż założenie pokrzywdzonemu M.M. podczas pobytu na leczeniu szpitalnym drenażu ssącego lewej jamy opłucnowej nie wynikało z pogorszenia się stanu jego zdrowia i nie miało na celu ratowania życia

pokrzywdzonego, miało natomiast jedynie charakter profilaktyczny;

2. art. 167, 193 i 170 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez bezpodstawne oddalenie przez sąd II instancji wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o dopuszczenie dowodu z pisemnej opinii 2 biegłych lekarzy psychiatrów i biegłego psychologa w celu dokonania rekonstrukcji procesu motywacyjnego zachodzącego w psychice oskarżonego B.J. w chwili popełnienia zarzuconych mu czynów z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. oraz art. 157 § 2 k.k. na podstawie okoliczności podmiotowych takich jak osobowość oskarżonego, jego charakter, usposobienie, poziom umysłowy, stopień reakcji emocjonalnej, zachowania w stosunku do otoczenia, tła i powodów zdarzenia opisanego w zarzutach I i II aktu oskarżenia (punktach 1 i II wyroku sądu I instancji), zachowania oskarżonego przed i po dokonaniu zarzucanych mu czynów, stosunku do pokrzywdzonych K.D. i M.M. - które to uchybienie miało istotny wpływ na treść orzeczenia z uwagi na fakt, iż skutkowało poczynieniem samodzielnych ustaleń w powyższych kwestiach przez sąd II instancji, w sytuacji gdy ustalenia powyższe wymagały uprzedniego uzyskania wiadomości specjalnych od biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii;
3. art. 167 i 201 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. poprzez zaniechanie dopuszczenia przez sąd II instancji z urzędu dowodów w postaci:
 - kompleksowej opinii biegłych lekarzy z zakresu chirurgii i neurochirurgii na okoliczność określenia rodzaju i kategorii obrażeń ciała pokrzywdzonego M.M. doznanych wskutek zdarzenia z udziałem oskarżonego zaistniałego w nocy z 28 na 29 października 2023 r.,
 - pisemnej opinii innego niż dotychczas opiniujący lekarza chirurga w celu wypowiedzenia się co do kategorii i mechanizmu powstania obrażeń ciała pokrzywdzonej K.D., w szczególności czy obrażenia te powstały podczas zdarzenia opisanego w zarzucie I aktu oskarżenia, a jeśli tak - to jaki był mechanizm ich powstania; czy obrażenia te mogły powstać w innym czasie i w mechanizmie biernym, które to uchybienie miało wpływ na treść wyroku z uwagi na fakt, iż sąd II instancji uznał dotychczasowe opinie biegłego lekarza chirurga J.K. i biegłego lekarza neurologa T.Ł. za pełnoprawne dowody w sprawie pozwalające na

poczynienie ustaleń faktycznych sprawy w zakresie kategorii i mechanizmu powstania obrażeń ciała pokrzywdzonych M.M. i K.D., podczas gdy opinie te (z przyczyn wskazanych w apelacji obrońcy oskarżonego) - jako niepełne i niejasne w rozumieniu art. 201 k.p.k. - nie mogły stanowić wiarygodnych dowodów w sprawie; 4. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. i art. 6 ust 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez zaniechanie przez sąd II instancji należytego i rzetelnego rozważania i ustosunkowania się w uzasadnieniu wyroku do zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego - które to uchybienie miało istotny wpływ na treść wyroku, bowiem doprowadziło do nie rozpoznania spraw przez sąd II instancji w granicach apelacji oraz do nienależytego wyjaśnienia zasadności rozstrzygnięcia sądu odwoławczego w granicach umożliwiających zrozumienie i poddanie merytorycznej kontroli kasacyjnej podstaw tego rozstrzygnięcia zawartego ostatecznie w wyroku.

Autor kasacji wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi II instancji.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Dotyczy to uchybień sądu odwoławczego, to bowiem od orzeczenia sądu odwoławczego przysługuje wskazany nadzwyczajny środek zaskarżenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony dokonywać w ramach postępowania kasacyjnego ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolować prawidłowość poczynionych ustaleń faktycznych. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być traktowane jako trzecia instancja. Zadaniem Sądu Najwyższego jest jedynie sprawdzenie, czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu

instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł procedowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Innymi słowy, kontroli podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (*tak: wyrok SN z 6 września 1996 r., II KKN 63/96, OSNKW 1997, nr 1-2, poz. 11.*)

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest również pogląd, zgodnie z którym możliwe jest powtórzenie w kasacji zarzutów wywiedzionych uprzednio w apelacji w przypadku wystąpienia tzw. efektu przeniesienia, czyli sytuacji kiedy sąd odwoławczy nienależycie rozpozna apelację, jednak w takim wypadku skarżący musi w kasacji sformułować zarzut dotyczący wadliwego procedowania instancji odwoławczej, w następstwie którego doszło do przeniknięcia uchybienia sądu *a quo* do orzeczenia sądu drugiej instancji. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów ani nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych.

Analizując treść wywiedzionej kasacji, na wstępie wskazać należy, że jeżeli autor kasacji chciałby skutecznie i poprawnie zaatakować ocenę dowodów przeprowadzonych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, którą to ocenę zaaprobował sąd odwoławczy, to powinien sformułować zarzuty wskazujące na rażące naruszenie przepisów wyznaczających standard kontroli odwoławczej, czyli art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., czego autor kasacji nie uczynił. Analiza treści zarzutów z pkt. 1- 3 kasacji prowadzi do wniosku, że stanowią one wprost powielenie treści zarzutów wywiedzionych w apelacji, co do których w sposób rzetelny i wyczerpujący odniósł się sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. W toku kontroli instancyjnej sąd *ad quem* wskazał, że w sprawie nie doszło do naruszenia przez sąd pierwszej instancji któregośkolwiek z przywołanych przez skarżącego przepisów zawierających reguły dowodowe (art. 167 k.p.k. i art. 170 § 1 pkt 3 k.p.k.), czy też zobowiązujących sąd (przewodniczącego) do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy (art. 366 § 1 k.p.k.). Sąd odwoławczy wobec prawidłowości przeprowadzonego postępowania dowodnego, nie widział potrzeby jego uzupełnienia, zaś

argumentacja autora kasacji w tym zakresie stanowi jedynie polemikę z dokonanymi przez sąd I instancji i zaaprobowanymi przez sąd II instancji ustaleniami faktycznymi, bez wskazania na konkretne uchybienia sądu II instancji. Autor kasacji w zakresie w jakim zarzuca rozstrzygnięciu bezpodstawne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka lekarza chirurga W.I., dowodu z pisemnej opinii 2 biegłych lekarzy psychiatrów i biegłego psychologa oraz zaniechanie dopuszczenia przez sąd II instancji z urzędu dowodów zmierzających do dokonania odmiennych ustaleń w zakresie obrażeń doznanych przez pokrzywdzonego M.M. i pokrzywdzonej K.D. zmierza w istocie do kwestionowania ustaleń faktycznych, co w świetle art. 523 § 1 k.p.k. jest zabiegiem niedopuszczalnym.

Chybiony okazał się również zarzut z pkt. 4 kasacji. Wykazanie wadliwości przeprowadzonej w sprawie kontroli apelacyjnej poprzez zakwalifikowanie uchybień jako rzekomo naruszających dyspozycje art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. – których naruszenie zarzuca autor kasacji, nie może ograniczać się wyłącznie do formalnego powołania tych przepisów w zarzucie kasacji i stworzenia pozorów nieprawidłowej kontroli odwoławczej (poprzez sugerowanie np. "nienależytego", "niepełnego", "niewłaściwego", "nierzetelnego", "pobieżnego" rozpoznania apelacji), do czego ogranicza się uzasadniając ww. zarzut autor kasacji.

Z tych też względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, obciążając przy tym skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

[WB]

[r.g.]

